

૧૬૬૩

અક્ષતક પડકર

પ્રકાશક બુક ટ્રસ્ટ મહાલાલભાઈ કલ્યાણ

૬૦ બેંગલુરુની ગાંધીની સ્ટ્રીટ—મુદ્રણ

૧૬૬૩

પે. રાણા
કોપી હાઉસ નં. ૬, સ્ટ્રીટ, હાઉસ

ગાયન (સંગીત) ના શોખીનો મા એક અવાજે વખણાયલી

■ સા ૧ થી ૮ સાથેની ચીત્રોવાળી. ■

સંગીત ક્રોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ.

ની તદ્દન નવિન સુધારા વધારા સાથેની આવૃત્તી તૈયાર છે !
આજ સુધીમા એની બહાર પડી ચુકેલી હમારા તરફની ચાર
આવૃત્તીઓ અને હજનોબધ નકલખોરાઓ કરેલી એની નકલો

— છતાં —

અમારા તરફથી બહાર પડેલી બુક તેટલીજ લોકપ્રિય છે
કારણ કે સારી છાપ, સુદર કામ, વખણાયલા ગાયનો,
મજલો, જુદા જુદા રાગના નામ સાથે ઉપરાત સુદર-દર્શણીક
સખ્યાબધ ચીત્રોથી ભરપુર અને પચરગી છાપાકળાના નમુના
રૂપ મનમોહક, પુરુ છતા કીમત માત્ર એક રૂપીયેજ છે

મારે બીજી કોઈપણ ગાયનની બુક ખરીદતા પહેલા હમારા
તરફથીજ પ્રગટ થયેલી બુક ખરીદશો, આજેજ મગાવો બહાર
ગામના દરેક આખરદાર વેપારીઓ વચે છે, ચોપડીનું આખુ
નામ વાચીને ખરીદશો નકલથી ઠગાશો નહિ

મળવાનું ઠેકાણું - શા ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર
રાણીતળાવ-સુરત

— આ બુક —

સુરત્તજનપુરી ભાગળપર આવેલા
શ્રી “અનાવિલ બધુ” પ્રેસમા
ગોવિંદજી હાલાભાઈ નાયકે છાપી

COPY RIGHT
By
C M SHAH

— અને —

૧૯૮૧
દુષ્કાળનમ
ગોકુળઅમૃતી

બુકસેલર, મણિલાલ ભાઈશંકર વ્યાસે
સુરત બેગમપુરા આમલીશેરીથી
પ્રગટ કરી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૧૨૪૨૭ વર્ગિક

પુસ્તકનુ નામ અ ૩૩૯૧૩ ૫૫૧૩

વિષય ૬ - ૨૫૧૧

અક્કલનું

પડીકું

અથવા ૧૧/૧૦/૬૩

પુખીનો મુખનો

૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦

વીર શુભ — રાગ, — અલ —

અમારું દેશને હોય, અમે થાનાર પરદેશી,
હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી
થયા દુર્ભાગીયા એવા, તબવી દેશની સેવા,
બટકથુ પારકા ધરમા, બની લાચાર પરદેશી
અમારી ધર્મ નીતિથી, અમારી સત્ય રીતિથી;
અમે કૃતકર્મથી ચક્રચુ, હૃદયના હાર પરદેશી
અમારા દેશ બંધુઓ, અમારી જન્મ ભુમીમાં;
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હૃદય પરદેશી.

[૨]

વીર કૈશરી —રાગ—ગઝલ,—કબાલી—

થવાનુ ના થવાનુ કહે, નજુમી કોણુ એવો છે,
 ન જણ્યુ જનકી નાથે; સ'વારે શુ થવાનુ છે ?
 હતી શલ્યા રૂપે “અહલ્યા” જગતમાં વાત જાહેર છે,
 ન જણ્યુ જ્ઞાની ગૌતમે; સ'વારે શુ થવાનુ છે ?
 હતા કૌરવ અને પાંડવ, જગતમાં મહાબળી યોદ્ધા,
 ન જણ્યુ લીજ્ઞ જેવાએ; સ'વારે શુ થવાનુ છે ?
 રમ્યા જુગદુ સહુ સાથે, વિભુતી સૌ ગયા હારી,
 ન જણ્યુ ધર્મ જેવાએ, સ'વારે શુ થવાનુ છે ?

ખલીરાજ

મારી સજની, તુ ક્યા રમીઆવી રજની, સાચુ બોલ, બોલ, બોલ,
 શાણી સૈયર, તુ શીદને આજ ચઢાવે, કેડો છોડ, છોડ, છોડ ?
 હમણા માળા ગુચી હતીને, હમણા કેમ કરમાણી,
 પરસેવો તને ક્યા વળ્યો, તારી ભમ્મર ક્યા બીજાણી—સાચુ.
 કાળો ભમરો શીરપર બેડો, હરાડતા ધબરાણી,
 લાપોટે લટ છુટી ગણ-મારી, ભમ્મર ત્યા બીજાણી—કેડો.
 કરતુરી તારા અંગે મ્હેકે, કુસુમ કળીના હારે,
 નયન રહ્યા છે નાચી નવેલી, મળાયો કોણુ ઠગારો—સાચુ.—સાચુ.
 ચદ્ર સરોવર નહાવા ગઇતી, વાટે મળ્યો એક માળી,
 જાળ ભરીને ગજરા આપ્યા, હુ તો તમથી હારી—કેડો.

ખલીરાજ

વંશ કીર્તિ તે વીર મારે, જે ગુણીયલ ને બહુ સારે,
 નથી વાક જરા કાષ્ટ મારે નણુફલ તમ વીર ઠગારે,
 રગ મહેલમાં હતી એકલી આવી અડપણુ કરી ગયાં,

[૩]

ચુંબન કરી, ભરી ચાક મીલાવી, મોહન મનડું હરી ગયા — નથી
વસત જોમન કુલવાડીમાં ભુલો રડી ગયો ભમરો,
લાલચ આપી તે લલચાવ્યો, બધું ડાહ્યો ડમરો—વચ.
શરમાળે મને સાન કરીને કચુકોની કશ છાડી,
હૃદય ધરાપર થન થન નાચ્યા, લાજ શરમ સૌ તોડી—નથી
વદન ચન્દ્ર છત્રી રતી લખવે, બ્રહ્મટી કામલુગારી,
બધું મારો સરળ હૃદયનો કળા અજબ છે તારી—વચ.

ભરથરી-પી ગળા અને ભરથરીનો સંવાદ—

ધીક યુવા ધીક મુજને, ધીક કામ વિકારજ;
જેણેરે ભુલાવી મને સત્યથી, કર્યા નીચ વિચારજ.

—ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી.

ક્ષમા કરોરે રાજ રક છુ, નારી અચ્છાની જાતજ,
અન્ય વખત એવું નહો કરે, લાજ્યા માતને તાતજ—ભેખરે.
કપટ રૂપીરે રાણી પી ગળા, એશુ ખોલે વચનજ,
રાજરે તજ્યુ તુજ કારણે, જો વિચારીને મનજ,

બિદ્યા દેને મૈયા પી ગળા

તુરે ખોરી ને ખોડુ રાજ છે, ખોટાં સારો સંસારજ,
અવજ્ય જગાવું વન એકલો, જેથી પામુ ઉદ્ધારજ—બિદ્યા.
રહોતો રાજા રસોઈ કરે, જમતા જાઓ સ્વામીનાથજ;
ક્ષીરરે નીપજવુ ક્ષણ એકમાં, જમીએ આપણુ સાથજ—ભેખરે.
મઢીરે કરાવુ રમ મહેલમાં, રાખુ ગુપ્ત અવાસજ,
જેમરે જાણું નહિ જગતમાં, સાધો જોગ રહી પાસજ—ભેખરે.
મહેલરે તારાને રાણી થું કરે, કેવો ગુપ્ત અવાસજ;
ક્ષીરરે જોજનું તારું રાણી થું કરે, નૈયાં ભોગની આશજ—બિદ્યા.

[૪]

વાસ્તી જગલના બેગી અમે, નહીં આમમા વાસજી;
વિષતી વેલીથી અળગો રહુ, નહિ નારીનો પાસજી-ભિક્ષા-
બગવા બેઠ રાખ સરથરી, ઘવાનળ દીલ થાયજી
માઠ-કહો ન મારા કથજી, લાગે દેહમા લાયજી-ભેખરે.
વધુરે શુ વધુ રાણી પીંગળા, કરે અરે કેટલો ઉચ્ચારજી,
બધુ બેવોરે બધુ તબ્યો, માર્યો વચન તો મારજી,
હવેરે રાજને રાણી શુ કરે ?

વાકીરે વિધાતા મને જીલવી, લખીયા લેખ લલાટજી,
આનુરે પ્રાયશ્ચિત હવે શુ કરે, મારગ આપો પૃથ્વી માતજી-ભેખરે.
ત્રણુશો નારીરે અન્ય આપની, માળવપતિ મહારાજજી,
એકને કારણુ એને નવ તબે, પાપી પીંગળાને કાજજી-ભેખરે
મોહ છોડી દે રાણી પીંગળા, પ્રીતે કર સતસગજી,
સગુ નથી કોઈ કોઈનુ, આ સસાર પતગજી-ભિક્ષા-
દેતી હુ તો ભિક્ષા દે મુને, નહિ તો કરે ગૃહ ત્યાગજી,
ગુરજી મારારે રોશે થશે, ચાલી જાય જમાતજી-ભિક્ષા-

સરથરી—રાગ—મરશીયા—

હાય, કેમ આ સહેશે ઉજેની રડાપો, બધી થઈ છે રાજજી માફ રાખો
બાણુ લક્ષ માળવાનાં છો સ્વામી કામ કોડીલા રૂપે ન ખામી,
ગૌર અમે સુસુત શી જામીરે.—હાય, કેમ
એક બાણુ કુણુ તમારી રૂએ, ચંદ્રકળા ચોધાર નીર ચુએ,
બાપુ સુખે ન આજ કોઈ સુએરે—હાય
મેહલ મેહલે વિલાપ છાયો છે, પવન શોકનો સધળો વાયો છે,
કળકળતા બાપુઓ ને બાપુઓ છેરે—હાય

[પે]

ખાધે લટકી શી ભમવી ઝોળી, આવ્યાં વસે ક્યાં ગેરે ઝોળી,

હાય હમડામા પ્રમટાવી હોળીરે—હાય૦

નથી વિક્રમ ભાષની કમ આશા, કીધા કરમે એવારે તમાશા;

એણે ખીજા જગલ કવાઈ વસ્યારે—હાય૦

ધણી નોધારા અમને કરોમા, આવુ અણુધાર્યું પગલુ ભરોમા,

નેગી જીવતા ચિતામા ધરોમારે—હાય૦

હલપત ભજન

—રાગ-ભજન—

મોહન તારી મોરલીરે, વૃજનારને વેરણુ થઈ (૨) હે .હરી.

કામળ સુરે કાળજી કાર્યું, ચોતકુ ચોર્યું વેરણુ થઈ—મોહન.

કામ તો હવે કામ નુ સુજે (૨) સાંભળતા શત્રુ થઈ—(૨)

માતા પિતા તણી લાજી તજીને, વૃંદાવનમાં મધ—મોહન

વૃજનારને વેરણુ થઈ, મોહન તારી મોરલી-તારી મોરલી—(૨)

આવા આવા કારમા કામણુ (૨) શામળા સીધા થઈએ—મોહન.

દુ ખડા કેરા, દુગર ડોળ્યા, મા બાપડી દ્યો પછીએ—મોહન

“હલપત” વ્રીહન દેવને મળવા (૨) ગોપીઓ ગોકુળ મધ—મોહન

વીર કેશરી

—રાગ ગઝલ—

ખરા તે હીંદના સંતાન લડે ને હિંદને કાળે,

લડે ને હિંદને કાળે, મરે ને હિંદને કાળે

દુલાતો દેશને દેખી, ચડે વારે હમ ગેથી.

પ્રભુ કે બાંદશાહોથી, જુને ને હિંદને કાળે,

ન મોહે માયા મહોબ્બતમાં, ન લોભે માલ દોલતમાં,

જીવન જર પ્રાણુ સૌ પળમાં, તને ને હિંદને કાળે,

ચર્તોધર્મસ્તુતોજય છે, કરો યાહોમ શો ભય છે;

અમર તે થાય છે નિશ્ચયે, મરે ને હિંદને કાળે,

મહાશ્વેતા કાઠમ્બરી —.□.—

થઈ પ્રેમવશ પાતળીયા, મારા મનના માલીક મળીયારે (૨)
પ્રીતે કરો મુખવાસં, સજનવા રાજ હૃદયના વાસી
પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી, મારા મનના મનોગ્ધ ફળીયારે થઈ
બોંબવત કર્યો ભગવતી મુજને, જીવન સફળ થયુ મારું,
કરો શ્રીહરિ શુભ તમારું, મારા મનના માલીક મળીયારે થઈ

મહાશ્વેતા કાઠમ્બરી. —.□.—

મનરી મનડુ મોહુ રે, મન ગમતા મહારાજ
મારા મન ગમતા મહારાજ, એ શુ દીલડુ અમ પ્રેયુરે મનગમતા મહારાજ,
(" શુ આ પુષ્પ તમને બોલુ ગમે છે ? ")

સાખી { " મનને તો ગમતુ ધણુ મુખથી કેમ મગાય
વીણ પ્રીત્યે વીણ પારખ્યે, ઘટે માન મુનિરાય "

સાખી { " માઝે માન ઘટે નહિ, જેવુ જ્યા દાતાર,
" સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કર્ણ મોઝાર
અતિ હિંદાર દીલ તમ જોયુ રે ..મનગમતા

મહાશ્વેતા કાઠમ્બરી—રાગ—ભૈરવ—

રૂપે શુ મન રાગ્યોર કાયાનો રગ કાચોરે ભગવાન ભજે (૨)
હાડમાસને રધિર ભરેલુ મઠયુ ચામડે અગ, (૨)
ગદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રગ પતંગ.
ભરસો નહી સાચોરે, કાયાનો રગ કાચોરે, ભગવાન ભજે—

મહાશ્વેતા કાઠમ્બરી. —.□.—

શુ કહુ કયની મહારી રાજ, શુ કહુ કયની મહારી.

હુ તો દેવના ત્રાસે હારી રાજ.....શું કહું.

[૭]

પરખી પારીજાતિક મે, અર્પણ કીધુ મન મ્હાર,
પતી તણ પરલોક સિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ ખાર રાજ—શુ કહું
ચંદન કાષ્ટની ચિતા ક્યાવી, પતિ સહગમનની આશે,
શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણે પથ, હડી ગયો આકાશે રાજ—શુ કહું.
અરંધ્ર મે સર્વસ સ્વામીને, પ્રેમની ક્ષની ધારી,
તણ જગત જર્જળ સર્વ હુ, પ્રીતે બળુ ત્રીપુરારી—શુ કહું.

રાજા જશવન્તસિંહ —રાગ. કવ્વાલી—

અમર આત્મા અમારો છે મરણ દરકાર શા માટે ।
મરી જણે જો જન્મીને, જીવન દરકાર શા માટે ।
જગતમા પ્રાણી કે મરતા-મરીને જન્મતા પાછા,
બધા ધટમાળમા ફરતા, પછી તકરાર શા માટે ।
ચૂક્યો જે લક્ષ જીવનનુ ગયો તે જીત્તી હારી
જીવ્યો તે ના જીવ્યો જગમા, જીવનને હાર શા માટે

માલતી-માધવ. — □ —

નાનકડી નાજુક નાર, બહુ નાનકડી, બહુ નાનકડી.
મારા લાલાની છુ લાડકડી (૨) છુ લાડકડી (૩)
આખ તણે મટકે પટકુ છુ લાલને—
નાની શુ સમજે વ્હાલાના વ્હાલને (હુતો બહુએ સમજુછુ)
જણી ભોળો ભરથાર, તુ બહુ માથે ચડી (૩) નાનકડી.

રાજા જશવન્તસિંહ —રાગ. ભજન—

મારા ભવની ભાવટ ભાગીરે ભેગીડા જુના—
લગની તુજ નામની લાગીરે ભેગીડા જુના—
વચનો ભેદ ભયો ભેદના, હૈયાં તુજવીણ સુના—

આ કામલુગારી નારીએ શું કામલુ મુજને કાલુ ?
તન હંનિ મનહુ લીધુરે પણ દુખ વિયોગનુ દીધુ—
નીશદીન સાથ રહુ સમંજુના . મારા ભવની—

મિલ્લમંગળ ઉર્ફે સુરહાસ —:□—

હાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા, હાસ પરે, દયા લાવો-ટેક,
સસાર સબધ ત્રોડી જીવ આપ ચરણે જોડી,
હુતો બની બેડો, બાવો બાવોરે—દયાળુ
આખો વિના સકટ આવુ, ખાડામા જોયા ખાઉ,
વારે અવિનાશી આવો આવોરે—દયાળુ
મહાશ્વેતા કાદમ્બરી —રાગ. સજન—

રામ ભજ તું પ્રાણીયા, તારા ભવની ભાવટ ભાગશે (૨)
(" બોલો રામ સીતા રામ ") પખીડા જે તુ વિચારી
કર્મ તારા લે સભારી, વાસના નકારી તુને રૌવ રૌવ નર્કે નાખશે—રામ.
મૂઠ તે મતિ વિસારી, મતિ તેવી મતિ તારી,
ઉડજે સભાળી તારી કાયા તારી કચનની થશે—રામ.

ઉદયભાણુ

—□—

મન માયાના કરનારાંરે, જરી જોને તપાસી તારી કાયા,
પુછી જોને તુ પંડીત પુરાણારે, કેના અમર છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા આ માટીની માયા, છે માટીના ખેલ બનાયા,
શાણા તો સમજી અલગ થયા, પણ બાલક બીચારા લપટાયા.
લાખોની પાખો ગમ છે પી ખાધ, જેણે મૂછપર લીંચુ ઠરાયા,
કાળના કો'વાડેથી શાણુ બચ્યુ છે, બલે રક કે હોય મહારાયા,
સધ્યાના જેવા રગ સોનેરી, વધ્યાને લાડ લડાયા;
જોબનને તન ધન તેવા સમજવા, ખાણીમાંના પડખાયા.

[૬]

ખિલ્લમંગળ ઉર્ફે સુંદરાસ.

આ તારા વચનો સારા, સ્તેહે સંભળતા
શાન્તિ પામ્યુ મન મારે રે આજે—આ.
જમની જગજમાથી બાનો બચાવ્યોજી,
ધન્ય ગુરૂ ચીન્તામણી, ધારે રે આજે !
ભક્તિ ભગવાન કરી કરતા હમેશાજી
ચવાતુ ત્વરાએ શુભ તારે રે શાશ્વ—આ તારા,

વિણાવેલી

—:□:—

અરે શુ માનવનો અભિમાન, પલકમા ટળી જશેરે,
ખરે જેમ પીપળ ઉપર પાન—પલકમા ખરી જશેરે
પલકમા ખરી જશેરે—માટીમા મળી જશેરે—અરે
ધડી જીવતરમા ધડી એક સુખની ના... રે નથી,
મૂઢ મમતમા તોયે મરતા આ અ રે મથી
પામર નર નાદાન અરે શુ.

સાખી { કાયા કલેવર કારમુ, છે ગદ્ગદીનો ધાડવો;
સમજુ બને સમજી જઈ, અભિમાનને વણસાડવો.

સાખી { અભિમાન ફણિધરને નહિ દુધ પાછને પેધાડવો,
રાવણુ સરિખા રાજવીએ. લીધો નથી કંઈ લાડવો.

વીણાવેલી

—:□:—

કાયા કાચો કુમ છે, જીવ મુસાફર પાસ,
તારો ત્યા લગી જાણુજે, જ્યાં લઈ જાસોજાસ;
સદા સંસારમા સુખ દુખ સરખા માની લઈએ,
રાખે સ્ત્રી સીતે સખા, રમે તેવી રીતે રહીએ.—સદા.

[૧૦]

સાખી { પીપળ પાન ખરતા હસ્તી કુપળીઆ
મુજ વીતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીઆ

દશાના ઢગ રતુના રગ જેવા દેખી લઇએ—સદા

સાખી { કદી મેહલો ને માળીઆ, કામળ છપ્પર ખાટ,
કામ દીન એવો આવશે, ભુખ્યે ન મળશે ભાત—સદા-

લીલાવતી

— □ —

અરજ સામળોને સરકાર મુજને ગાહતી નથી ધરનાર (એ ટેક).

અગીયાર વાગે ઉધમાથી ઉડી, તરત તડકે જાય,

દતલુ કર્યા વિના મોગરીને છુળા ખોળામા લઇને ખાચ-અ

વાકુ ચુકુ બોલી વઢવુ ને રડવુ, કુચ્છ રાડને રોજ,

ધરમાથી ગોળ ધી ચોરી ખાવાની ખોટી પડી છે ખોજ-અ

પાડા પાડોશીને ડોશી ડોસાથી, લડી ચુકી લાખવાર,

પોતાના બાળકને નિત્ય બઝુડે, મારે મને પશુ માર-અ.

રાખના ઢગલામા ફેરા પડ્યા જેવુ, રાડના મોઢામા રૂપ,

જુત ભડકામણી ભારે કુમારજી, ભડકી મર છુરે ભૂપ-અ

સુગરીના માળા સરખુ છે માથુ, વેત વેત લાખા વાળ

ખણતા જીવોના ટોકળા ખેરવે, પરસેવાની પડનાળ-અ.

હોળી દીવાળીએ ન્હાવાનો નેમ છે, વડી ચતુર છે વઢુ,

અંજે ઓધરાળાને લુગડામા લીખો, મારવાડ કેરી મઢિ-અ

ભરથરી-રાગ. ગઝલમાં સીંયાનો કનારો-

તરુણી તુજથી નથીરે જીવદાઈ શશીવદની સુખ પામુ હુ આહી

વદન મનોહર તરે લક્ષિતા, સૌરભ અગ જધન સુખદાઈ-તારુણી.

બકુલી વિક્રમ સ્મિત અતિ વિભ્રમ, નિરખી પ્રિયા બૂલુ સરવેરે કીંધ,

મચસોને સાઠ ત્યાગી તુંજનેરેઆહુ, તુંજવિષુ મુજ દુણુ કદપસમુજાઈ.

વિરવિજય

—રાગ-મઝલ—

તમેને જો તમારાથી, તમારો દેશ પ્યારો છે,
 ન તજશેા ધર્મ નિતી તો, વિજય અંતે થનારો છે
 હશે જો સપ ને સમતા, વળી કર્તવ્યને હિમ્મત,
 તમારા ભાખના આખર, ચમકવાનો સિતારો છે !
 જશે એ રાત અધારી, ચમકતા શૌર્યનો બાનુ
 ઝૂકે યાહોમ કરી રણમાં, વિજય ડોક તમારો છે !

અરુણોદય

—□—

તમે જો જો ન વાયલ વીતાવજો,
 પીયુ પહેવી પેસેજરમાં આવજો,
 હાર તોરાથી સ્વાગત શોભાવજો—પીયુ.
 શિલ્કની કીનાર કોઈક વાયલ આછેરા,
 કોઈક નવા નાટકના અચ્છા ઓપેરા
 થોડા હેન્ડખીલ હેરઓઈલના લાવજો—વીયુ
 એક હારમોન્યમ પેરીસનુ લાવજો,
 આવનાનો તાર મને આગળથી આપજો,
 તમે સામા સ્ટેશન પર સીધાવજો—પીયુ

સંગીત લીલાવતી

—:□—

લાજ છોડી છેક તે છેકેલ છોકરા, બાપની તે આજરના કાકરા કર્યો.
 આવી છે દીવાળા હોળા હાથામા બજો, જહી છુ વહુને જ
 તેડવા પથુ દાડો શો વજો. લા
 સે-સાસરામા બજો છે જમાઈને સહુ. માટે નહિ મોકલે વેવાઈ તો વહુ લા
 સન્કરવાની વીવેક લોક લાજથી જવુ
 જો-ગાડી લાખે પોટી કર્યા સુધી થવું.

વીર કેશરી

— [] —

આપ પાપડવાડીમા પધારજો દહેરીલાલ,
 મદીરની સામે મકાન છે, નીચે દેશી દારની દુકાન છે
 રમરગીલા ચાલ મારી પાડોસમા તુલસી ક્યારાનું નિશાનડે !
 છબમા ! તુલસીના ઝાડનું નિશાન છે—દહેરીલાલ
 અખડ અને અમગ આજ સાજ પહેલા પધારજો
 હડતાવાળાનું તોફાન છે, બ્યા હડતાવાળાનું તોફાન છે—દહેરીલાલ
 જોખમ ભરેલું કામ પુરી પચાત છે, ધાસ્તી છે ! આફતમા

જન છે, મારા બાપ ધાસ્તી છે—દહેરીલાલ.

ખિલ્લમગળ ઉછેરે મુરદાસ-રાગ. લજન-

વિષય વાત મમ તાત તજને કૃષ્ણ લજન તુ કરવા દે,
 અધમપણાને અલગ રાખી, બહાર બકિતના ભરવા દે,
 નટવર નામનું નામ મળ્યું છે. તો ભવસાગર તરવા દે !
 નાશવત નર નામ છોડીને અક્ષર વરને વરવા દે—વિષય

બલીરાજ

— [] —

આનંદ મગળ ગાઓ પરણાવી લેશું દહાવો,
 મારી વેવણ રસીલી જોડી શોભશે
 નિરખી કન્યા કહેશે, મુખ જોઈ તાકી રહેશે—મારી
 વાહ ઠીક મળ્યું છે ટાણું, એક લુલુ ને બીજું કાણું.
 મળી વેવાઈને વેવાણુ, ફેરા ફેરવોને જટ—આનંદ.
 ફડાકિયા તમે જોશો, હોળીને હહાડે રોશો,
 કેવી જન જોડી હુ આવુ, દુનિયામા ડોકા વાગશે—આનંદ.
 તડાકીયા કહું તમને, અતિ હમેદ મનમા અમને,
 વાળ વગડાવું જો જો, ફરશુરામનો ફડકો—આનંદ.

વીરકુણ્ડ.

—:□:—

હુ ખાખરો તુ કોડીયો નેડી વીંછીને સાપની,
 મીઠા ડોસીને પૂછ્યુ છે ? બુદ્ધિ કોઈના બાપની ?
 કાયદો પૂછી શકે નહિ એવી વિદ્યા આપણી,
 કાયદેથી બોલી ફરવુ છે બુદ્ધિ કોઈના બાપની ?
 માથાઓ મુડી મૂર્ખના પહેરાવી ટોપી માપની,
 કહેવુ અથે શુ જાણીયે છે બુદ્ધિ કોઈના બાપની ?
 પોરેલો સહુ સસાર અહીં પરવા કરો ના પાપની,
 શ્રીકૃષ્ણ ગીતામાં કહી ગયા છે બુદ્ધિ કોઈના બાપની,
 પૃથ્વી પુત્ર —(□)—

માળ મોતીડાની મોઢી મગાવળે,
 કંથ કોડીલા કંઠે પહેરાવળે
 ચોળી કુચુબી રમે રંગાવળે,
 સાડી સુદર ચરીરે સોઢાવળે
 હોસિલા હીરાની જગડી બનાવળે.
 કામળ કર કુદનને કચ્છે દીપાવળે,
 હાર હીરા માણેકે મદાવળે —માળ
 નીત્ય મીષ્ટ ભોજનીયા ભાવે જમાડળે,
 આછા આછા પ્રલડાની વેણી ગુચાવળે.
 સદન વીજળીની જ્યોતે સોઢાવળે,
 સીંઘે ભોખનનાં બાળુ ખવરાવળે.—માળ

મહાચેતા કોઈમુરી

—□—

માલીકના - બાળક સૌ, માલીક સૌના શ્રી જગનાથ (૨)
 કઈ કઈ સંજિના, આ બાળ એને કાથ

[૧૪]

ઝણાનુ બંધે આવી મળતુ, ખાલ્યું નવ કાઠનાથી ખળતું
જંગલ. માત્ર તેને આધીન છે અનાથના જે નાથ
નહિ પીડ આ પોતા તણો, પોતાનુ કંઈ ના જાણવું
સોએ શુભાશુભ કર્મને પોતા તણુજ પ્રમાણવું-જગત,
બોલતો કાગળ — —

રંગી, આ દુન્યા નારંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી, દુન્યા દોરંગી રંગી
સાગર પાણી શીતજમા, વડવાનર્જતેના તજમા, આગને પાણી બન્યા સર્ગી
આ આજે અગી મનાતો, કાંલે ભુજગી થાતા

કોણ ભુજગી કોણ અગી રંગી ..

વાયુ જે દીપક ઠારે, આગને એજ વધારે,

પ્રભુની પ્રભુતા દોરંગી રંગી આ દુનીયા

(મુખમની ઇમીટેશન શેઠાણી !) રાગ-ગઝલ—

તમે મુખમ વિષે આવ્યા, નિહાળી સર્વ હરખાયા

છતા સાહેબ યો મહારા ! જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

અહા ! મુખમની અસબેલી ! જોકેતી કંઈક સુધરેલી,

લટકતી લાજને મેલી, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

ફરે છે કંઈ ઉમરાણી, લખે નામું નયનતાણી

છતા કહેવાય “શેઠાણી” જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

પતિ પરદેશમા આવે, પ્રિયાને પાંસ તેડાવે,

પછી વહુ પાપ ફરડાવે, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

સ્વદેશે કામ સૌ કરતી, ખુશીથી ખાંડતી દળતી,

હવે રામા વિના રડતી જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

ધરે સસરો અને સાસુ ખરચ વિણ બેરવે આસુ

જંમે વહુ મિષ્ટ ફરમોસુ જુઓ મુખમની શેઠાણી ?

[૧૫]

કુવેશી ખેંચતી પાણી, નણુંદની સાચે બાણી
 હવે થઇ રાચની રાણી જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 ધણી મુખમ તણી નારી બતાવે ઠાઠ બસ, બારી
 બલે વર થાય લીખારો, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 બને મુખમની શેઠાણી કરે પંધસા તણુ પાણી
 રળે વર ઘાંટીઆ તાણી જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 પતિ શીતેર લાવે છે, સકળ પત્ની ઉડાવે છે,
 છતાં દેવું કરાવે છે, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 વસાવે નવનવી સાડી, કુલેલી ફેન્સી ચોળી,
 ખરીદે બુદની જોડી, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 સુવાસિત તેલને અતર, રમાલો રાખતી સતર,
 ગણે છે કોણુ ત્યાં ગણુતર ! જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 કપ્પાટો કે ત્રીજેરી નાન્યતા દશબાર ચાવીના,
 રૂપાના રાખતી ઝુડા, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 જશે નારકે તમામામા અગર સરકંસ-સીનેમામાં;
 ગણે મ્હોટાં બપકામાં જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 સદા નરવી રહે નાડી, જતાં કંઈ જોષશે માડી,
 જશે લટકે કરી લાડી, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 કરે ધરકામ સૌ, ધાડી,—પદમણી પાલવે જાતી,
 અહા ! હોસે હવા ખાતી, જુઓ મુખમની શેઠાણી ?
 નથી નારી સકળ એવી, સતી કંઈ છે સીતા જેવી,
 દયા સેવાઅની દેવી, અસલ છે એજ શેઠાણી ?
 નકલ કરનાર શેઠાણી ? સુણી ના કોપશો વાણી,
 હશે ખરમાર્થિ ને શાણી, ખરી મુખમની શેઠાણી ?

[૧૬]

અમને ખર હ્યા આણી, દુખીનાં હૃદયે જાણી,
મદદ દેતા ન અચકાણી ! અહાહા ! એજ શોધાણી ?
સ્થિતિ સ્વામી તણી જાણી, વીના “ધાદી” ન ગમરાણી,
શિવજીવંતી વિનયવાળી, ગુણી ગૃહરાજ્યની રાણી ?
(“ રા મણીકાન્ત ” ની કાવ્યમાળામાંથી)

નાટક-દીવાન—

—□—

હુમે લગનનો લાવો લાડીજી, મોહન મળ્યા મતવાલા (૩)
જોડી મઝાની જમી સાહેલી, મેટ્યા વહાલી ને વહાલા (૩)
સ્વતંત્રા ચા પહેલા નમુના, દાખવલા દુનીઆલા (૩)
આતા કસાચી ખામી નરાલી, પુરા લગનહી ઝાંઝા (૩)
મેના મરાઠણ કેશવજી બ્રાહ્મણ, એકતાર માડ્યા ચાવા (૩)
પાદરીજીએ પુરાંણું વાંચ્યા, માડ્યા સુધારા ચાવા (૩)
પુનર્લગ્નનો હેડો નમુનો, ન્યાણી ગીનોજી બાવા (૩)

~~સમાપ્ત~~ **સમાપ્ત** ~~સમાપ્ત~~

તયાર છે. તાકીદ મંગાવો—જુર્પાણીશાના પરાક્રમથી ભરપૂર
ડીટેક્ટીવ વાર્તા.

સાડાસાત પુન— એક બે નહીં પણ સાડાસાત પુનની હુદ્દયકાવ્ય
ડાક્ટર કે દૈત્ય— સુવરેલ સમાજમાં નેન્ટલમેનમાં ખપતાર-
ભીતરમાં કેવાં કાળા કૃત્ય કરનાર હોય છે.
મેલમેરીઝમના પ્રયોગથી પ્રપચ કરી યુનાનરહી અને હુટ ચલાવનાર
ડાક્ટરનાં કાળા કામેથી ભરપૂર—ડીટેક્ટીવ વાર્તા કીમત રૂકત બારમાસાના.

મળવાનું ટેકાણું—

શા. મુનીલાલ મગનલાલ શુકરજી

ટ. રાણીતલાવજી

હમારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલી લોકપ્રિય બુકો

સ ગીત ફોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ. ભા ૧ થી ૮ (૧૬ ચીત્રો સાથે પચરગી પુઠું)	૧-૦-૦
ભાગ ૧ થી ૪	૦-૮-૦
ચતુર સુદર ગરબાવળી (ફેન્સી પચરગી પુઠું)	૦ ૧૦ ૦
લલનાની લીલા અથવા રમણી રહસ્ય. (પચરગી પુઠું)	૦-૧૨-૦
અકકલનું પઠીકું અથવા ખુબીનો ખજાનો	૦-૨-૦
મલકાતી મોહિની અથવા કૃષ્ણ બ સરી	૦-૨-૦
મધુરી મેના અથવા મીઠું બુલબુલ	૦-૨-૦
સુરતની મુદરી અથવા કળીયુગની કોયલ.	૦-૨-૦
ઝવહરે મહેશીલ યાની પરસ્તાને ગૌહર (પચરગી પુઠું)	૦-૧૦-૦
માસુકે-મેશીલ યાને બાગે ગુલશન (માર ચીત્રો માથે ગઝલ કવ્યાલી)	૦-૪-૦
ગઝલે હિન્દ ભા ૧-૨ માથે (પચરગી પુઠું)	૦-૪-૦
ગઝલે હિન્દ	૦-૨-૦
માસુકે સુરત કે ગઝલે બુલબુલ.	૦-૨-૦
બાગે ગુલશન કે માલીનકી બેટી	૦-૨-૦
પરસ્તાને મહેશીલ યાને ગઝલે દીલ આરામ	૦-૨-૦
હસીનોકા મુજરા યાને ફુલોકા ગજરા—	૦-૨-૦
ગઝલે ગૌહર યાને મેશીલ ગૌહર	૦-૨-૦
મનહુર કાવ્યમાળા અથવા સ ગીત હૃદય ધ્વની	૦-૪-૦

નોંધ: 'સુદર રંગમેરગી ગાહીથી ગાયેલા ઉઠીને આખે વળગે તેવા ફેન્સી પુઠાવાળી ઉપલી બુકો જરૂર ખરીદો એ સીવાય બીજા કોઈ પણ જાતના પુસ્તકો માટે પુછો વેપારીઓએ એકવાર હમારા તરફથી પ્રગટ થયેલા માલની અજમાયશ લઈ લાભ ઉઠાવવો બેહદ સસ્તા લાવો ફેરી-યાને બહોળો લાભ એકવાર જરૂર મનાવી ખાતરી કરો.

લખો — શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર

રાણીતળાવ-સુરત.

તૈયાર છે ! તાકીદે મળાવેલ તૈયાર છે !

❀ લલનાની લીલા ❀

કીમતખાર આના

આના જેવું સચીત્ર પથરોની-ચીત્ર. હિઆઆટ્ટિપરપર પ્રકૃ.

સચીત્રની લલિતલાલ્યા અરુણ વાત

મળવાનું જાણુ - શાન્ત્યુનીલાત્ર મગનલાલ પુઠસંવર ૨ લીતળાવ-સુરત

